

FCI – Standard nr 247 / 04. 06. 2003 / D

AIDI

(AÏDI)

TÕLGE : Pr Michèle Chauliac (saksa keelde).

PÄRITOLU: Maroko.

KEHTIVA ORIGINALSTANDARDI AVALDAMISE

AEG:

25.03. 2003.

KASUTUS: Oma isanda karja ja vara kaitse ja valvamine.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 2

Pinšerid ja šnautserid, molossid ja šveitsi alpi karjakoerad

Alarühm 2.2

Molossid. Mäestikukoerad.

Töökasseteta.

LÜHIKENE AJALOOLINE ÜLEVAADE :

Juba esiaegadest on leidunud atlase koeri Põhja-Aafrika mägedes ja platoodel. Tänapäeval leidub neid suurel hulgal Atlase mäestiku Maroko osas, kust pärineb ka nende standard. Nad on seotud mäestikus elutseva karjus- ja poolnomaadrahvaga. Atlase mäestikukoer on kutsutud kaitsma oma isanda telki ja vara ning tõrjuma röövloomi. Atlase mäestikus ei leidu karjakoeri. Siin elav maroko koer pole kunagi euroopa karjakoertega sarnaselt karja ajanud.

ÜLDMULJE :

Soliidne, hästi rustikaalne koer, kes paistab silma oma tugevuse ja kuulekusega; ta on lihaseline, sooniline, jõuline, kuid ilma raskepärasuseta ja kaetud koheva karvaga, mis kaitseb koera nii päikese kui ka külma eest, mida rikkalikult pakuvad koera kodumaa mäestikud. Seesama karv on samavõrra ka turviseks võitluses šaakalite ja teiste röövloomadega, keda neil aladel leidub. Tema pilk on elav, otsekohene ja kindlameelne, nii et jääb mulje valvsast koerast, kes on jätkuvalt valmis oma kaitseülesandega toime tulema. Mõnedes piirkondades valitseb veel töökoertel kõrvade ja saba kupeerimise tava.

OLULISED PROPORTSIOONID :

- Kerepikkus : Suurus (turjakõrgus) 10 : 9
- Rinnasügavus : Suurus (turjakõrgus) 1 : 2
- Koonu pikkus : Peapikkus 11 : 24
- Kolju pikkus : Kolju laius 1 : 1

KÄITUMINE / ISELOOM :

Oma isandale ja pereliikmetele on ta väga truu, kiindunud ja kuulekas, Atlase koeral on eeskujulikud valvekoera kui ka kartmatu kaitsja omadused. Alati valvsana oskab ta hinnata ohtu ja reageerib sellele vastavalt ilma hirmuta.

PEA :

Jõuline pea on lai ja kogu kerega hästi sobivas suuruses. Iseenesest on sellel kooniline kuju. Sarnakaared on välja voolimata ja seostavad koljuosa koonuga nõrgalt ning ilma üleminekuta.

PEAPIIRKOND :

Kolju : Kolju on lame ja lai, kerge otsmikuvaoga, kuklakühm on küll märgatav, kuid mitte esiletungiv.

Üleminek laubalt koonule : Vähesel määral rõhutatud.

NÄOPIIRKOND :

Ninapeegel : Must või pruun, karvavärvusele vastavalt; see on piisava laiusega ja ninasõõrmed on piisavalt avatud.

Koon : Nagu ka kogu pea – koonusja kujuga; on veidi lühem kui koljuosa; üleminek laubalt koonule on kergelt rõhutatud ja kaldus.

Mokad : Kuivad, liibuvad, karvkatte värvusele vastavalt mustad või pruunid.

Lõuad : Tugevad, hästi kokku istuvad, stabiilsed, valgete ja korrapäraste hammastega.

Hambad : Otsehambumus (löikehambad kohakuti). Kääritaoline või äraspidine kääritaoline hambumus ilma löikehammaste kontaktita põhjustab prakeerimise.

Silmad : Keskmise suurusega, tumedat värvi, karvkatte värvusele vastavalt tumedast merevaigust kuni kuldpruunini.

Silmalaud on veidi viltuse asetusega ja hästi pigmenteerunud, heleda karvakatte puhul näivad mingituna. Pilk on hästi elav, valvas ja läbitungiv.

Kõrvad : Keskmise pikkusega, veidi ümardunud tippudega; kõrvad on pead hästi vabaks jätvvalt viltuse asetusega; need on poolrippuvad ja suunduvad koera tähelepanelikkuse korral ettepoole, rahulikus olekus käänduvad vahel ka tagurpidi.

KAEL :

Jõuline, lihaseline, ilma kurgulotita.

KERE :

Ülajoon : Seljajoon on mõnevõrra tagakõrge mulje tekitav, kuid samas ei või see nõgus olla.

Selg : Lai, hästi lihaseline, mõõduka pikkusega, millele järgneb tugev, hästi lihaseline ja kergelt kumer nimme.

Laudjas : Kaldus, harmooniline.

Rindkere : Piisava laiusega, hästi sügav ja hästi ülestõmmatud, ulatub vähemalt küünarnukkideni, kergelt kumer.

Alajoon ja kõht : Ebaroiete tagant üles tõmmatud, kuid mitte hurdakõht.

SABA :

Pikk, vähemalt kannaliigeseni ulatuv, kinnituskoht on nimmejoone tasandi jätkuks, madala asetusega ja rahulikus olekus rippuv. Saba on hästi kohev ja selle rikkalik karv osutab puhtatõulisusele. Liikumisel tõuseb saba rõõmsalt lehvima, kuid ei tohi püsivalt selja kohale rõngasse jääda.

JÄSEMED

ESIJÄSEMED :

Õlad : Hea asetusega, turi on hästi silmatorkav (ligikaudu 100° avatud nurgaga).

Õlavarred : Tugevad, lihaselised, hea asetusega ja roietele liibuvad.

Küünarvarred : Sirged, hea ehitusega, kerge lihastikuga.

Kämblad : Lühikesed ja peaaegu püstised.

Esikäpad : Veidi ümarad tihedate padjanditega ja tugevate künntega, mille värv sõltub karvkatte värvusest.

TAGAJÄSEMED :

Puusad ja reied : Puusanukid on hästi esiletulevad, reied on lihaselised, olemata raskepärased, ja mahukad.

Sääred : Põlve- ja kannaliigesed on hästi nürid, millest tuleneb kõrge ristluu asend ja selle tõttu näib ka selg nagu ristluust alla langevana.

Tagakäpad : Veidi ümarad tihedate padjanditega ja tugevate küüntega, mille värv sõltub karvkatte värvusest.

LIIKUMINE :

Samm, traav, galopp : Mahukad ja mitte kõrged.

Loomulik käik : Lühike, kiire, ühel joonel kulgev traav. Selles allüüris liikudes tundub atlase koer väsimatuna.

NAHK :

Pehme ja vastupidav.

KARVKATE

KARV :

Tihe, poolpikk ja kohev, umbes 6 cm pikkune, välja arvatud näol ja kõrvadel, kus see on lühike ja peenem. Kaelal ja kurgu all moodustub karvast, eriti isastel, lakk. Kintsude tagakülg ja saba on kaetud väga rikkaliku ja pikema karvaga.

VÄRVUS :

Väga variatsioonirikas.

- 1) Võik: valastunud liivakarva toonist kuni tumeda rooste toonini. Võib olla nii vööndiline kui ka nõgine või mantlina mistahes nüanssides. Selline mantelvärvus teeb koera väga suursuguseks.
- 2) Pruun: helekollasest kuni praetud leiva toonini. Heledamatel võib olla ka tumepruun mantel.
- 3) Must

Kõikidel võib esineda ka valgeid märgiseid; märgistus võib olla vähene kuni täielik (valge karvkate).

Ninapeegel ja mokaservad peavad olema igal juhul tugevasti pigmenteerunud, mustad või pruunid (vastavalt karvkatte värvusele).

Järgmised värvused ei ole lubatud : arlekiin, sinine, isabell.

SUURUS :

Turjakõrgus : 52 - 62 cm.

VEAD :

Kõiki kõrvalekaldeid eeltoodust tuleb lugeda vigadeks, mille aste hindamisel sõltub otseselt kõrvalekalde ulatusest.

- Ruudukujuline üldmulje.
- Toores (lihav) pea.
- Kitsas kolju.
- Liiga lühikesed või liiga pikad kõrvad.
- Puudulik või ülemäära järsk üleminek laubalt koonule.
- Põiklev, tige või ilmetu pilk.
- Laiguliselt pigmenteerumata alad või puuduv pigmenatasioon mokaservadel või ninapeeglil.
- Halvad seisud.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD :

- Käitumine: agressiivsus või argus.
- Terav koon.
- Röövlinnu-pilk.
- Püsivalt püstised kõrvad.
- Kontaktita üle- või alahambumus.
- Püsivalt rõngas saba.

- Ebapiisavalt kohev saba.
- Lühike karv.
- Karvkate: arlekiin, sinine, isabell.
- Krüptorhism, ühepoolne või mõlemapoolne.

Diskvalifitseerida tuleb koerad, kellel esineb ilmseid psüühilisi hälbeid või käitumishäireid.

N.B. : Isastel peab olema kaks nähtavalt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Maret Kärsti tõlge

saksakeelsest originaalst aprill, 2004.

heaks kiidetud EKL juhatuses 17.06.2004 protokoll nr 6

